

Amerika je obljubila Indiji pomoč v orožju

Indija je zaprosila Združene države za pomoč v orožju in vojaških potrebščinah za uspešen boj proti kitajskim vpadnikom.

NEW DELHI, Ind. — Indijska vlada je zaprosila vlado Združenih držav za orožje in druge vojaške potrebščine, da bi se mogla uspešno upreti kitajskim četam, ki so vdrla na kitajskih krajih preko meje v Indijo. Kitajci napredujejo posebno uspešno na poti preko Dhole, Tawan-šano na jug proti dolini reke Bramaputre.

Združene države so indijsko prošnjo sprejele in obljubile, da bodo Indiji v najkrajšem času začele pošiljati naročene količine orožja. Ameriško zagotovilo je objavil ameriški poslanik v New Delhiju J. K. Galbraith, ko se je vrnil z obiska pri ministru predsedniku Nehruju. Upajo, da bo ameriško orožje začelo prihajati v Indijo še pred koncem tega tedna.

Indija se je obrnila s prošnjo za pomoč v orožju in vojaških potrebščinah tudi na Veliko Britanijo, Kanado in Francijo. Od vseh strani je dobila ugoden odgovor in delno tudi orožje.

Indijski četam se je baje posrečilo ustaviti kitajsko prodiranje na vzhodnem odseku bojišča, kjer so se zakopale visokogorje v gorah v za obrambo dosti ugodnem področju. Trdijo, da so Kitajci tam v premoči blizu osi proti deset. Še slabši je položaj za Indijce v Ladaku, kjer Indijci nimajo nobenih trdnih obrambnih postojank.

Združene države so pretrgale pogajanja z Alžirijo o podpiranju

WASHINGTON, D.C. — Državno tajništvo je objavilo, da je naročilo Agenciji za mednarodno pomoč, naj ustavi vsaka pogajanja z alžirsko vlado o nadaljevanju ameriških podpor. Tajništvo je prišlo do prepričanja, da se je alžirski predsednik Ben Bella vendarle preveč zavzel za kubanskega Castra ravno takrat, ko smo z Kubo prišli v odkrit spor.

Alžirijo bo ta sklep zelo zadel. Kajti alžirsko gospodarstvo je dejansko na tleh. Tam ni ne dela ne kruha. Vsak dan se hoče kakih 1.200 alžirskih delavcev izseliti v Francijo, ker v osvojenih domovini ne najdejo kruha. Računajo, da se je samo letos izselilo v Francijo kakih 100.000 alžirskih delavcev.

V podobnem položaju je tudi državni proračun, ki ima prazne blagajne in živi samo od podpor, ki jih daje De Gaulle; do konca leta bodo znašale že okoli \$400.000.000. Prihodnje leto bo Alžirija morala že sama skrbeti za proračunske stroške, ako si ne bo v Franciji ali pri nas izprosila podpore. In pri vsem tem Ben Bella še zagovarja Castra!

Novi grobovi

Jela Utjesanovich
V nedeljo je umrla na svojem domu na 1609 E. 30 St. 80 let stara Jela Utjesanovich, roj. Severovich, doma v Stoj Dragi v Jugoslaviji, od koder je prišla sem leta 1910. Bila je žena pok. Radeta, mati Millie, Catherine, Sophie, Mary Cooper, Anne, Nika, Marcelle in Johna, sta in prastara mati. Billa je članica Sv. Save br. 1. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebn. zavoda na E. 62 St. v četrtek ob enih pop. v cerkev sv. Save, nato na pokopališče sv. Teodozija.

Kaj dela sedaj Castro?

CLEVELAND, O. — Nič, ker ne ve, kaj bi delal. To je trenutno njegova usoda, ki obenem dokazuje, kako velike ničle so v današnjih časih male države celo takrat, kadar velike odločijo o njihovi usodi. Na to bi morale misliti tiste prebrisane begunske glave, ki tako rade preurejajo srednjo in vzhodno Evropo po svojih željah.

Castro je pretekli teden govoril samo enkrat, pa še takrat primeroma zmerno, povedal ni nič novega, ker tudi ničesar ne ve, kaj bi delal. To je trenutno njegova usoda, ki obenem dokazuje, kako velike ničle so v današnjih časih male države celo takrat, kadar velike odločijo o njihovi usodi. Na to bi morale misliti tiste prebrisane begunske glave, ki tako rade preurejajo srednjo in vzhodno Evropo po svojih željah.

Da bi se usoda Kube mogla obrniti proti Castru, tega noče niti misliti, kajti to bi pomenilo konec njegovega režima. Castrov glavni zaupnik Che Guevara se je pa sploh nekam umaknil, ga ni na spregled.

Rdeči ustavili berlinski vlak

BERLIN, Nem. — Komunistične straže so ustavile brzi vlak na progi Aachen-Berlin, ko je komaj zapustil Zah. Berlin. Vlak so natančno preiskali, pa ga po eni uri pustili dalje.

Sen. Keating imel prav

“Ruski strokovnjaki” Državnega tajništva niso verjeli v možnost, da bi Hruščev poslal na Kubo rakete in atomsko orožje.

WASHINGTON, D. C. — Republikanski sen. K. Keating iz New Yorka je svaril pred izgradnjo sovjetskega vojaškega oporišča že v poletju. Državno in obrambno tajništvo sta njegove izjave zavračala kot neosnovane. Senator jih je ponavljal in zatrjeval, da so njegovi viri zanesljivi. To vlade ni motilo, da jih ne bi vedno znova zaničevala.

Tik pred začetkom krize 10. oktobra je izjavil v Senatu: Zabili so graditi najmanj kakega pol ducata oporišč za rakete s srednjim doletom. . . . Administracija je trditev zavrnila in izjavila ponovno, da je na Kubo samo “obrambno” orožje.

Nekaj dni nato se je izkazalo, da je imel Keating čisto prav, da so bili njetgovi viri zanesljivi, celo zanesljivejši od vladnih. Republikanski senator si je s tem pridobil precejšen ugled, javnost se pa sprašuje, čemu vlada ni upoštevala virov, ki so se izkazali za dosti resnične.

Viri blizu Državnega tajništva trdijo, da so bili “ruski strokovnjaki” v tajništvu tako trdno prepričani, da Hruščev ne bi nikdar poslal na Kubo raket in atomskega orožja, da so bili naravnost zaprepaščeni, ko so jim bile predložene fotografije raket. O svoji zmoti so se čisto prepričali šele, ko so jim bile predložene dodatne fotografije. Človek se mora le čuditi, od kod je državno tajništvo dobilo take “strokovnjake,” ki so tako prepričani v svoje “strokovništvo,” da ne morejo videti prave stvarnosti.

Tudi poljske komunistične unje niso za boj proti Evropski gospodarski skupnosti

CLEVELAND, O. — Moskva želi, da mednarodna komunistična zveza delavskih unij ostro obsodi Evropsko gospodarsko skupnost. Izgleda, da bodo laški komunisti nastopili proti taki resoluciji. Sedaj prihaja iz Varšave vest, da bodo z Italijani pogledali tudi Poljaki.

Uradno glasilo poljskih delav-

Amerika nadaljuje s preskusi atomske sile

WASHINGTON, D. C. — Pretekli teden je raketa Thor ponela atomsko strelivo z učinkovitostjo pod milijona ton 30 do 40 milj visoko nad otok Johnston južno od Honolulu, kjer je strelivo eksplodiralo. To je bila pretekli teden že druga eksplozija nad istim otokom. Nekaj podobnih eksplozij bodo napravili v bližnji bodočnosti na istem mestu.

Medtem, ko počiva znana ženevska konferenca o prepovedi preskušanja atomske sile, so debato prenesli v politični odbor ZN. Tam je zadnjič naš delegat Dean pošteno skitiziral ruske kritike. Vrgel jim je na primer v obraz, da so trdili 1. 1958, da je naša uprava delala poskuse s atomskimi eksplozijami na suhem in v zraku, v resnici pa nobenih eksplozij ni bilo takrat. Dean je dalje povedal na seji, da je Amerika napravila zadnje čase celo vrsto podzemnih eksplozij, ki jih niso odkrile ne ameriške ne ruske kontrolne postaje. Zato je govornik vstrajal na zahtevi, da je za podzemne eksplozije treba vpeljati posebno kontrolo, ki jo pa Moskva načelno zavrača.

Castrovc razstrelili elektrarne v Venezueli

CARACAS, Venez. — V nedeljo so levičarji razstrelili elektrarne in transformatorje na področju jezera Maracaibo in zavili črpanje petroleja za nekako eno šestino. Oblasti so prijele dva sumljiva moža in izprijavljajo, da je razstrelitev delo komunistov in castrovec.

Razstreljene so bile električne naprave Creole Petroleum Corp., podružnice Standard Oil of New Jersey. Zaradi tega je bilo ustavljeno vse črpanje na Tijuana petrolejskem polju. Trdijo, da bo nemara vzelo okoli tri mesece, predno bo mogoče škodo popraviti.

Oblasti trdijo, da je dal Castro v soboto nalogo vsem svojim pristajšem v Latinski Ameriki, naj začno sabotaje in druga nasilja.

skih unij je namreč že priobčilo resolucijo italijanskih unij in jo pohvalilo. Glavna seja mednarodne zveze komunističnih unij bo v Leipzigu sredi novembra.

KARANTENA RDEČE KUBE JE ZAČASNO UKINJENA

Združene države so na prošnjo glavnega tajnika Združenih narodov U Tanta ukinile za čas njegovega obiska na Kubi karanteno otoka. Obisk bo trajal kvečjemu 48 ur. Vesti z vojaških krogov trdijo, da ni nobene sovjetske ladje z orožjem ali drugim vojaškim materialom v oddaljenosti dveh dni od Kube.

WASHINGTON, D. C. — Danes zjutraj je bila ukinjena za dva dni karantena Castrove Kube na prošnjo glavnega tajnika Združenih narodov U Tanta, ki odleti danes dopoldne v brazilskem letalu v Havano, da se domeni s Castrom o izvajanju nadzora nad odstranjevanjem sovjetskih raket in atomskega orožja s Kube. Ladje, ki izvajajo karanteno, bodo ostale na svojih mestih, prav tako tudi letala, ne bodo pa ustavljale ladij in jih pregledovale.

Obrambno tajništvo je sinoči objavilo, da so vse ladje z orožjem in vojaško opremo za Kubo izginile s področja okoli Kube in da ni nobene vsaj do oddaljenosti dveh dni plovbe. Ameriška letala so včeraj nemoteno preletavala Kubo in jemala posnetke, da ugotove, ali so Rusi dejansko ustavili gradnjo raketnih oporišč in začeli odstranjevati rakete z njih. Kaj so fotografije pokazale, še ni bilo objavljeno.

Posebna komisija za razgovore

Predsednik Kennedy je med tem včeraj določil posebno komisijo za razgovore o kubanski zadevi. Vanjo so bili imenovani John McCloy, prejšnji svetovalec za vprašanja razorožitve in bivši visoki komisar za Nemčijo, ki je bil pred nekaj dnevi imenovan za posebnega Steven-sonovega svetovalca, drž. podtajnik C. W. Ball in obrambni podtajnik R. L. Gilpatric.

McCloy je že včeraj spremljal Stevenzona na razgovor k U Tantu, med tem ko sta ostala dva člana komisije imela razgovore z glavnima pomočnikoma U Tanta Egipčanom Omarjem Louftijem in Indijcem Indar Jit Rikhyem.

U Tanta bo spremljalo danes na Kubo okoli 20 pomočnikov, ki bodo pripravili vse potrebno za nadziranje odstranjevanja ofenzivnega orožja. Med njimi so največ Svedi, Indijci in zastopniki drugih neopredeljenih držav.

— V Združenih državah zbolijo povprečno na leto dva milijona ljudi na malariji.

Krišna Menon je bližje Kitajcem kot Indijcem

NEW DELHI, Ind. — Vodniki indijskih oboroženih sil so predložili Nehruju, naj indijska letala bombardirajo ozadje v Indiji prodirajočih kitajskih čet in jim pretrgajo redno dobavo okrepitev in potrebščin. Obrambni minister Krišna Menon je ta predlog zavrnil.

Kitajske čete prodirajo že iz himalajskih višin v nižavje ob reki Bramaputri in potiskajo pred seboj Indijce, indijski obrambni minister pa zavrača edini učinkovit načrt za zadržanje kitajskega pohoda. Ni čudno, da zahtevajo njegovi nasprotniki vedno bolj odločno, naj ga Nehru odpusti iz vlade, ker je dejansko on odgovoren za položaj na indijsko-kitajski meji.

Rdeči terorist vrge bombo sredi Saigona

SAIGON, J.Viet. — Pretekli petek so slavili tu narodni praznik in sredi mesta je bila razstava orožja vietnamske armade. Med drugim je bilo razstavljeno tudi vojaško letalo in helikopter vrste H-34.

Mimo je prišel kakih 20 let star fant in vrgele bombo v helikopter. Vojak, ki je bil na straži, je bombo zgrabil in jo skušal pred eksplozijo zagnati daleč stran. Bomba je med tem eksplodirala, ko jo je vojak komaj dobro izpustil iz roke. Na mestu je bil mrtev omenjeni vojak in pet drugih domačinov, med njimi dva otroka. Težje in lažje je bilo ranjenih 38 ljudi.

Terorista sa zgrabili na mestu in ga bi skoro ubili, da ga ni policija rešila in odpeljala v zapor.

Astronavti pri preskusu medcelinske rakete Titan

CAPE CANAVERAL, Fla. — V petek je bila skupina 9 novih astronautov navzoča, ko so t. v. vstrelili 103 čevlje visoko raketo Titan II. Raketa je poletela brezhibno 5.000 milj. daleč proti južnemu Atlantiku.

Titan II. je najmočnejša ameriška raketa, sposobna ponesti vodikove bombe z močjo preko 10 megatonov preko 5.000 milj. daleč. Uporabili jo bodo tudi pri prodiranju v vesolje. Z njo bodo pognali v vesolje vesoljsko ladjo Gemini z dvema astronautoma, po vsaj verjetnosti že drugo leto, in vesoljsko vozilo Dynasoar.

— V Združenih državah je v obratu več brzih vlakov kot v kateri koli drugi deželi sveta.

Iz Clevelanda in okolice

Iz bolnišnice—

Mrs. Mary Baraga z 1144 E. 71 St. se je vrnila iz bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in cvetlice.

Pozdravi—

Frank in Tereza Janchar pošiljata svojim prijateljem pozdrave s Palm Beach v Floridi. Tam mislita ostati do 1. decembra.

V bolnišnici—

Mrs. Mary Panchur z 1258 E. 169 St. je v St. Luke's bolnišnici, soba št. 6232. Obiski so dovoljeni. Želimo ji naglega okrevanja.

Pogreb—

Pogreb pok. župnika Milana Slajeta v Lorainu bo v sredo ob 10.30 v cerkvi sv. Cirila in Metoda. Pogrebne sv. mašo bo imel dekan msgr. Newman, govoril bo pa msgr. L. Baznik, župnik od sv. Vida v Clevelandu. K poslednjemu počitku ga bomo položili na tamkajšnjem katoliškem pokopališču Kalvarija.

Pogreb pok. Josephine Merzlikar bo v sredo zjutraj ob 9.30 iz Grdinovega pogrebn. zavoda v cerkev sv. Hieronima ob 10.30.

Seja—

Klub Ljubljana ima nocoj ob 7.30 sejo v SDD na Recher Ave.

Zadušnica—

V četrtek ob 11.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Mary Prijatelj ob 32. obletnici smrti.

Kennedy odložil vse državne obiske in potovanja

WASHINGTON, D. C. — Luksemburška knežinja bi bila morala priti pretekli teden na obisk, pa ga je zadnji trenutek odložila sporazumno z Belo hišo. Kennedy se je dalje dogovoril s brazilskim predsednikom Goulartom, da ga bo obiskal šele po novem letu in ne v novembru, kot je bilo prvotno dogovorjeno.

Nemški kancler dr. K. Adenauer je sporočil v Washington, da bi čisto rad preložil svoj obisk, ako je Kennedy preveč zaposlen s sedanjo mednarodno krizo. Kennedy bo verjetno ta predlog sprejel, vsaj tako so mislili v Washingtonu še preteklo nedeljo.

Zadnje vesti

NEW YORK, N.Y. — Stanje Mrs. Eleanor Roosevelt, vdove pokojnega predsednika ZDA, je še vedno resno, čeprav se je za malenkost izboljšalo.

WASHINGTON, D. C. — Ameriški rušilci in letala so pretekli teden zasledovali dve sovjetski podmornici na področju karantene okoli Kube. Stike z njima so imeli cele tri dni. Pri tem ni padel noben strel.

NEW DELHI, Ind. — Vlada je objavila, da ima Indija v dosedanjih bojih s Kitajci na področju Himalaje od 2000 do 2500 mrtvih, ranjenih in pogrešanih. Indijsko poročilo trdi, da so kitajske izgube veliko večje, ker so Kitajci napadali v takozvanih valovih.

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza se je v sporu med Indijo in Kitajsko postavila na stran Kitajske in je zaustavila vsako dobavo orožja Indiji.

Zakaj je Hruščev popustil v kubanski krizi?

CLEVELAND, O. — Zadnje štiri dni se je kubanska kriza razvijala s neverjetno hitrico. Komaj smo sledili dogodkom, kdo je odgovoren zanje, na to še nismo utegnili. Vendar se je treba zanimati tudi za to vprašanje, da bi lažje razumeli to, kar se bo dogajalo v prihodnjih dnevih in tednih.

Kot smo že poročali, je kubanska karantena zgubila hitro značaj nevarne krize. Kakor hitro je Amerika izjavila, da jo omeji samo na rakete, raketne atomske glave, na bombnike na velike daljave, na atomske bombe in nazadnje še na material, ki ga to orožje neposredno rabi, je bilo treba samo čakati, kako bo karanteno tehnično izvajala. Naša administracija je bila toliko okretna, da je takoj vpeljala sistem propustnic (clear certificates). Vsaka ladja, ki dobi propustnico od ameriškega kon-

zulata kjerkoli po svetu, lahko mirno plove proti Kubi, propustnica ji bo odprla pot skozi blokado. Te pravice se naravno lahko poslužijo tudi ruske in satelitske ladje, treba jim je samo pri kateremkoli ameriškem konzulatu dobiti propustnico.

Trši oreh je bil seveda drugi del kubanske krize: uničenje oporišč za rakete. Treba je bilo računati, da brez uporabe sile to ne bo dosegljivo. Tu je pomagala naši administraciji nekaj previdnost nekaj pa tudi sreča. Dne 23. oktobra so namreč na seji Organizacije ameriških držav sklenili resolucijo, da mora ostati Kuba pod stalnim nadzorom, ker to zahtevajo interesi varnosti ameriških držav. Resolucija je imela precej ohlapno besedilo, ki se je dalo vporabiti na veliko število slučajev. Po čudnem naključju je Castro sam dal priliko za vporabo resolucije.

28. oktobra je zmanjkalo dveh naših izvidnih letal, ki so oprav-

ljala zračno “nadzorstvo” nad Kubo. Eno od obeh letal so sestrelili Kubanci, tako trdi Ca-astro. Naša narodna obramba je na ta dogodek takoj reagirala na vojaški način. Izjavila je, da bodo naša izvidniška letala še naprej letala nad Kubo in da bodo za svoje varstvo imela naše oborožena vojna letala. To se pravi, vsak trenutek bi lahko prišlo do spopada naših zračnih sil s kubansko narodno obrambo. Spopad bi sprožil bombardiranje vje oporišč, bombardiranje pa vje ameriških čet.

Da naša narodna obramba misli to zares, je pa ravno tiste dni jasno povedal naš poslanik pri ZN Stevenson moskovskim tovarišem. Rekel je, naj bodo pripravljeni, da pride “v kratkem” do vojaških operacij.

Hruščev je videl, da krize ne more več zavlačevati. V nevarnosti ni samo njegova posadka na Kubi, ki šteje menda okoli 5.000 mož, ampak tudi ruske rakete, male in velike, defenzivne

in ofenzivne. Vse lahko pride v ameriške roke, to pa je treba na vsak način preprečiti. Zato se je odločil, da v soboto pristane vsaj v načelu na ameriške predloge o reševanju kubanske krize.

Dvomimo, da bi bili to edini razlogi, ki so prisilili Hruščeva, da spremeni kar preko noči smer svoje taktike. Ostali razlogi bodo že prišli na dan. Stojimo pred nevarnostjo, da nas skušnjava zapelje, da preenjajemo pomen sedanjega uspeha. Kennedy sam je napravil deželi uslugo, ko je tako svarsil javnost pred prevelikim optimizmom. Zaenkrat je dosegljiv svoj uspeh tako hitro, kot ni mislil. Odprl je pot do uničenja raketnih oporišč na Kubi in pregнал je rakete same s Kube. Vsaj upati smemo, da bo tako. Kennedy pa tudi upa, da bo žel svoj strankarski uspeh pri prihodnjih volitvah. Niti republikanci ne upajo tajiti, da je Kennedyjevo upanje precej utemeljeno.

Večinoma oblačno in toplejše, verjetnost dežja. Najvišja temperatura 58.

Vremenski
prerok
pravi:

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 209 Tues., Oct. 30, 1962

Zveza za napredek zopet na preskušnji

Ko so lanskega avgusta začeli izvajati načela Zveze za predek v državah Latinske Amerike, so sklenili, da bodo po enem letu pregledali uspehe in neuspehe te akcije. V ta namen je bila sklicana za pretekli teden posebna konferenca ministrov OAD (Organizacije ameriških držav) v Mexico City. Dve stvari sta značilni zanjo: Kennedy je poslal na konferenco samega finančnega ministra Dillona, kar pomeni, da naša administracija pripisuje veliko važnost temu zborovanju. Dalje: sklep, da gre Dillon v Mexico City je bil narejen že takrat, ko so glavne priprave za kubansko blokado bile že v teku. Administracija torej računa, da kubanska karantena ne bo dosti vplivala na usodo Zveze za napredek, s čemur pa ni rečeno, da Zveze ne čakajo težki časi.

Težke čase je že napovedala debata o podpiranju tujine v prejšnjem Kongresu, ki je imela tudi praktične posledice. Kennedy je predlagal za podpiranje tujine skoraj 5 milijonov dolarjev, Kongres mu je dovolil nekaj pod 4 milijone. Razumljivo je, da ima tudi Zveza za napredek v Kongresu svoje kritične opazovalce. Treba je torej napraviti hitro red v njej, drugače bo Kongresna sekira padla prihodnje leto tudi nanjo.

Težke čase je deloma rodil tudi primeroma pičel uspeh prvega leta poslovanja Zveze za napredek. Kratko povedano: Amerika je izpolnila svoje obveze, dala je za akcijo svoj bilijon dolarjev, dočim ni niti ena med državami Latinske Amerike izpolnila svojih obvez.

Dillon je šel v Mexico City ravno z namenom, da zbranim zastopnikom držav Latinske Amerike pove kar naravnost in brez ovinkov, da tako ne gre in ne more iti. Vsak mora izpolnjevati svoje obveze, drugače bo Amerika smatrala, da se tudi njej ni treba ozirati na njene obveze, kar bi pomenilo smrt Zveze. Koliko so odkrite besede finančnega tajnika zalegle, to moramo šele videti. Znano je namreč, da zastopniki naše administracije radi ostro nastopijo začetkom mednarodnih konferenc, pozneje se pa dajo potolažiti. Na to računajo države Latinske Amerike tudi sedaj.

Morda so se letos zmotile. V naši administraciji so namreč začeli koncem preteklega meseca resno debatirati, ali je sedanji sistem podpiranja tujine sploh pravičen. O tem dvomita na primer tako odlična zagovornika podpiranja tujine, kot sta diplomata Gailbreath in Bowles. Očitajo sedanjemu sistemu, da je preširoko zagrabljen, da hoče vse zaostale države podpirati na vseh poljih. Načeta je torej osnovna ideja podpiranja. Na njej temelji tudi Zveza za napredek, zato je po tem premišljevanju prizadeta tudi ona.

Finančni tajnik Dillon je seveda naletel tudi na ugovore. Nekaj je med njimi takih, ki se o njih da razgovarjati, toda to je nepotrebno delo. Zastopniki držav Latinske Amerike so ugovore spravili na dan z očitnim namenom, da bi se znebili svoje odgovornosti za neuspehe prvega leta. Edini ugovor, ki je nov in vsaj deloma drži, je sledeč:

Idejno osnovo Zveze za napredek tvori prepričanje, da je treba revnim ljudem pomagati najprvo gospodarsko, socialno in kulturno, potem šele ne bodo več hrepneli po političnih prevratih. Povedano z drugimi besedami: sistem svobodne demokracije se ne more uveljaviti brez primernega blagostanja.

To ni res, pravijo zastopniki Latinske Amerike. Blagostanje samo ne odvrta ljudi od revolucionarnih misli. Velika politična trenja obstajajo ravno v državah, ki gospodarsko napredujejo s primerno hitrostjo. Stara je namreč resnica: kdor nima ničesar, si želi vsaj nekaj malega; ko doseže nekaj mlega, želi še več. Želja po višjem življenjskem standardu se umiri šele takrat, ko je standard dosegel visoko raven. Takih držav je pa sedaj primeroma le malo: Severna Amerika, Kanada in države v zapadni Evropi, Skandinaviji in Angliji. Pogrešno misli torej Washington, ako upa, da bi večje blagostanje zaustavilo revolucionarni gibanja.

Zveza za napredek nima torej jasne ideološkega ozadja, vse preveč misli samo na blagostanje. Druge plati človekovega življenja, ki ga gonijo v nezadovoljnost in vzbujajo simpatije do revolucije, Zveza za napredek popolnoma zanemara. Zveza ima še eno vrzel: nima nobenega političnega programa, zato odbija od sebe mladino, posebno akademsko. Človek ne živi samo od kruha, to resnico Zveza vse premalo vpoštevata. Zato pa ima tudi tako malo prijateljev med študenti in mlajšo inteligenco v vseh državah Latinske Amerike. Zveza za napredek objublja in hudi materialno ugodje, ne nudi pa nobene idejne hrane. Skratka: cilji Zveze za napredek so samo gospodarski in socialni, niso pa tudi ideološki in politični. Zato je Zveza za napredek samo polovičarska akcija.

Ne bi mogli trditi, da ni v teh izvajanjih precej resnice.

Smešno je samo, da ta izvajanja prihajajo ravno iz ust tistih bogatih konservativnih slojev v Latinski Ameriki, ki sploh niso za noben napredek, ampak samo za varstvo svojih gospodarskih in političnih privilegijev.

Vse to pa ne more naše administracije oprostiti naloge, da mora razširiti idejno osnovo Zveze za napredek na politično in ideološko področje. To bo hud udarec za reakcionarje v Južni Ameriki. Hudo bodo zakričali, toda prišli bodo časi, ko bodo Ameriki za tak korak hvaležni. Ako ga namreč dobijo od Amerike, ga ne bodo dobili od domačih socialnih revolucij. Kakšne so, so videli na Kubi. Lahko se zgodi, da se bo socialna revolucija na Kubi umirila, toda kubanski kapitalisti so odigrali svojo vlogo. To menda bogataši Latinske Amerike premalo vpoštevajo, zato se upirajo idejam naše dežele.

* SLOVENSKI DAN V CHICAGO. — V nedeljo 14. oktobra smo imeli Slovenci v Chicagu velik dan. Toplo oktobersko popoldne lepega sončnega dneva — letošnjega "indijanskega poletja" v kakršnih dnevih zunaj v logih in parkih drevesno listje zlati, je sicer vabilo ljudi ven v zelene parke in ceste, ki vodijo iz vele mesta Chicago so bile polne avtomobilov, ki so vozili ljudi ven iz vele mesta k občudovanjem narave zunaj po deželi.

A v Chicagu pa so vozili številni avti slovenske ljudi iz Milwaukee, Waukegan, Joliet in drugih okoliških mest in predmestij. Vsi so vozili v eno smer in se ustavljali na naslovu 2617 So. Lawndale Ave., pred veliko Havličkovo dvorano, v kateri je pripravljala za ta dan veliko slovensko narodno slavo in gostovanje Slovensko-Ameriški Radio Klub v Chicagu, ob njegovi 12. letnici ustanovitve in začetka. Slavnost je bila združena s srebrnim jubilejem (petindvajset-letnico) družinskega mesečnika "Novi Svet," ki še vedno izhaja v Chicagu.

Množice so napolnile veliko obširno dvorano.

Prireditve te velike slavnosti je vzbudila veliko pozornost v javnosti Velike Chicago. Anglički listi so poročali o njej in celo sam guverner države Illinois je smatral ta dan za toliko važen, da je podpisal proglasitev za "Slovenian Day" za ta dan. Tako tudi mestni čikaški župan Hon. Richard Daley, s katerim je pisec teh vrstic pred 30 leti hodil na agitacijske shode za izvolitev velikega socialno čutečega predsednika F. D. Roosevelta, je s močnim besedilom proglasil ta dan za Slovenski Dan. Tako so spremljali prireditve tega velikega slovenskega dneva odlični ameriški javni uradniki. Neračunljivo, pa le moram, vest mi tako veli, napredni slovenski list, ki izhaja v Chicagu in si prisvaja neko voditeljsko mesto našega življenja, je pa o tej prireditvi molčal... Njegova zadeva! Kaj več tako obnašanje ne zasluži. Vsakdo se obnaša tako, kakoršen je.

Ob vsem razglašanju "Slovenskega dneva" v angleškem tisku in naših slovenskih listih kot "Ameriška Domovina" in v "Amerikanskem Slovincu" Glasilu KSKJ, in drugih nekaterih listih ni nič čudnega, da so divgnili pozornost glave še druge slovenske skupine kot Bolgari, Čehi, Poljaki, Hrvati in Srbi in se jim je zdelo vredno priti gostovat k Slovincem na ta Slovenski Dan v Chicagu. In po nekem dolgem presiedku takih naroden obširnih prireditve, podoben dolgi neki postni dobi v tem oziru namreč, je bil ta zadnji Slovenski dan 14. oktobra neka slovenska "Velikanoč" za slovensko življenje v Chicagu. Morda tega ni občutilo vsako slovensko srce, a mnogi so! To le o pomenu tega dneva in pa kako se je kdo zanimal zanj.

Prireditvi takele "Slovenske dneve," kakor je bilo to "Slo-

venski dan" v nedelja 14. oktobra letos, je v sedanjih časih, ko mnogi mislijo, da je slovenstvo v Ameriki že v zadnjih zdihljajih na smrtni postelji, res zelo drzno podjetje. To kdor gleda hladno brez vsakega narodnega navdušenje za svoj narod, ta pa gleda na take prireditve patriotično, domoljubno in rodoljubno in odgovarja na taka vprašanja: Kdo naj pa se zanima za take slovenske narodne prireditve, če se ne bom jaz, ki me je rodila slovenska mati in ki se v meni pretaka slovenska križ?

In odgovor na taka vprašanja si lahko vsak kar sam vsak čitatelj teh vrstic da!

Prireditve 14. oktobra je bila vseskozi imenitna in krasna. Nastopi bratskih slovenskih narodnosti, kot Bolgari, Čehi, Moravci, Poljaki, Hrvatje, Srbi in še drugi so bili naravnost kar presenetljivi. Vsaj za nas tiste, ki take nastope redko vidimo. Nastopi naših slovenskih skupin, kot pevski zbor cerkve sv. Stefana, mladinski in starejši, ter nastop prekmurskega pevskega zbora in predstava njihovega gostovanja, vsi ti nastopi so bili nekaj posebnega. Smej se mi, kdor hoče, meni se je zdelo, da sem se ob petju teh skupin kar za polovico mojega življenja polahladil.

In ob takih mislih sem se vpraševal: Komu pa gre zasluga in priznanje za vse to, da Slovenci moremo še kaj takega uživati, kakor je to, to je take le bogata kulturna prireditve? Samo se vse to ne prireja. Za vsem tem mora biti nekdo, ki niti in podžiga ambicije za tako podvzetnost. In tako tudi je. Za vsem tem stoji s svojim narodnim navdušenjem podjetna Dr. Ludvik Leskovar in njegova spoštovana soproga Mrs. Corine Leskovar. Oba nadarjena za kulturne prireditve. Njuno delo in prizadevanje za slovensko kulturno življenje krepko podpira skupina rojakov in rojakinj včlanjenih v Slovenskem Ameriškem Radio Klubu. Med temi so: Delavna navdušena prekmurska Slovenka Mrs. Gizele Hozian, Mrs. Mary Foys-Lavretig, Mrs. Albina Novak, Mrs. A. Zorko, Mrs. F. Zibert, Mr. Joe Gomolar, slovenski grocerist in mesar, ter njegova soproga, Mr. in Mrs. Antone Medved, Lawrence Pichman, Frank Schonta, John Blatnik, Joseph Osterman, Jr., Mr. in Mrs. A. Gabor in še cela vrsta drugih. Pri glasbenih in pevskih nastopih ju požitnovalno podpirajo strokovno izvežbani dirigenti: g. p. Vendelin, OFM., in priznan pianist prof. Al. Pishinger. Poleg teh še izvežbana plesalska skupina in še mnogi drugi umetniki raznih poklicev. Vsi ti delajo in vrstah Slov. Amer. Radio Kluba in v nedeljo 14. oktobra so pripravili in izvajali prekrasne nastope na velikem odru Havličkove dvorane. Bila je res bogata prireditve, na kateri se je odražala slovenska veselost in ljubezen do naše slovenske kulture ob prijateljskem gostovanju drugih bratskih slovenskih kulturnih skupin, ki so z nami vred veselo uživali medsebojno prijateljsko razpoloženje, ki je vladalo na prireditvi tega Slovenskega dneva v Chicagu.

Kaj nam Slovincem v Chicagu in v Ameriki sploh taka bogata kulturna prireditve pove in nakazuje za našo bodočnost, o tem bom pisal in povedal svoje mnenje enkrat prihodnjič. Vsem iskren slovenski pozdrav in Bog živi vse Slovence!

J. J. Regerčan.

Društvo NIJ pri Sv. Vidu

Cleveland, O. — Za prih. nedeljo, 4. nov. t. l., pripravlja svetovidsko Društvo najsvetejšega Imena Jezusovega kosilo za svoje ude, prijatelje in njihove družine. Za odrasle velja kosilo \$1.50, za otroke pa \$1. — Listke je dobiti pri društvenih odbornikih ali pa v župnišču pri Sv. Vidu. Od polodne do 4. popoldne bodo postregli v novi šolski dvorani s po naše pripravljenim govejo pečenko in okusnimi domačimi prikuhami.

Odbor prosi vse ude, ki so jim bili listki poslani po pošti, naj denar zanje pošljejo ali pa osebno izroče najkasneje do četrtega tega tedna. Do tega dne naj si tudi vsi drugi naši gostje oskrbe listke! Na svidenje!

France Sever.

Nekaj o "Commonwealthu"

V listih in radiu večkrat naletimo na angleško besedo "Commonwealth," in sicer v zvezi z izrazom "Britanski Commonwealth," ki ga navadno prevajajo v "Britansko skupnost narodov." Ker marsikdo ne ve njegovega pravega pomena, zato ne bo odveč, če o tem spregovorimo nekoliko natančneje.

Izraz "Britanski Commonwealth" pomeni tisto rahlo politično telo, ki ga sestavlja Velika Britanija in mnoge njene bivše kolonije, ki so se že osamosvojile v neodvisne države, kakor so Kanada, Avstralija, Nova Zelandija, Južna Afrika, Indija, Pakistan, Cejlon, Malaja, Ghana, Singapur in Zahodnoindijska federacija. Pod široko streho "Commonwealth" je vsega skupaj četrtna kopne zemlje, četrtnina vseh ljudi in tretjina vse trgovine na svetu.

Če bi to besedo prevedli površno, bi jo razstavili v dve, in sicer v "common," kar pomeni "skupno," in "wealth," to je "bogastvo," in bi torej rekli "skupno bogastvo." V resnici mnogi mislijo, da ima pojem "Commonwealth" nekaj opraviti s skupnim uživanjem bogastva, toda ta razlaga je zmotna.

Izraz "commonwealth" se je uveljavil v dobi renesanse kot enakovredna angleška beseda za stari rimski pojem "res publica," to je javna ali splošna blaginja, občestvena stvar. Zaradi tega so v Angliji tedaj, ko je sredi 17. stoletja po usmrtni kralja Jakoba I. zavladal Oliver Cromwell, rekli državi oziroma Cromwellovi diktaturi, ki ni bila kraljevina, "commonwealth," kar je pomenilo javno občestvo, državo.

Ker ima beseda "commonwealth" na sebi nekaj, kar diši po vladi ljudstva, po samoupravi, se je prikupila tudi nekdanjim angleškim kolonijam v Severni Ameriki. Zato se nekatere države ameriške federacije še danes uradno imenujejo "commonwealth of Pennsylvania" in "Commonwealth of Massachusetts."

V sami Angliji pa se je izraz "Commonwealth" zopet pojavil šele sredi prejšnjega stoletja, ko so angleški državniki tu in tam ta izraz rabili namesto besede "imperij" in to kot nekaj bolj milega, kakor je bila resnica. Kaj pa beseda dejansko pomeni, je bilo prvič uradno definirano

Svet v številkah

Leta 1960: največ elektrike v ZDA, največ knjig v Sovjetski zvezi, sorazmerno največ jekla na švedskem.

Statistični letopis Združenih narodov za leto 1960 vsebuje podatke, ki pričajo o nagli rasti svetovnega gospodarstva v povojnih letih, zlasti še v minule desetletju. Po teh podatkih je bila proizvodnja v industriji in rudarstvu leta 1960 dvakrat večja kot v letu 1938, blagovni promet med deželami (izvoz in uvoz) dvakrat večji kot leta 1948, proizvodnja električne energije pa za 150 odstotkov večja kot v letu 1952.

Železnice po vsem svetu so v letu 1960 prepelele trikrat več tovora kot zadnja leta pred drugo svetovno vojno, ladijski promet je bil dvakrat večji kot leta 1937, letalski promet pa je narasel v primerjavi z letom 1948 dvainpolkratno.

Statistični letopis ugotavlja, da se je število svetovnega prebivalstva zvišalo v obdobju 1950-60 za 19 odstotkov, vsebuje pa med drugim tudi naslednje podatke:

Proizvodnja železa v Sovjetski zvezi je v letih 1958 do 1960 presegla ameriško; ZDA so še nadalje na prvem mestu v proizvodnji jekla; v letu 1960 so ga proizvedle 90 milijonov ton, kar je nekaj nad četrtno svetovne proizvodnje, ki je znašala 344 milijonov ton. Povprečno največja potrošnja jekla je na šved-

skem, in sicer 548 kg na prebivalca.

V letu 1960 je znašala svetovna proizvodnja električne energije 2,295 milijard kilovatnih ur. — V ZDA izdelajo polovico vseh osebnih avtomobilov. — V primerjavi z letom 1959 se je tonaža trgovinske mornarice zmanjšala za 320 tisoč ton. — Sovjetska zveza je na prvem mestu v izdajanju književnih del in sploh knjig. — Kanada je največja proizvajalka papirja, Združene države Amerike pa največji potrošnik. Glede dnevnega tiska in drugih publikacij na prebivalca je Velika Britanija na prvem mestu. — Na svetu je v rabi 380 milijonov radijskih sprejemnikov. — Največ celovečernih filmov — (skupno 423) so posnela japonska podjetja.

Med zanimive podatke sodi tudi svetovna proizvodnja žita, ki je znašala v letu 1960 243 milijonov ton; četrtno tega žita so pridelali v Sovjetski zvezi. — LR Kitajska je pridelala največ riža, in sicer 85 milijonov ton, kar je približno 35 odstotkov svetovne proizvodnje.

Številke o proizvodnji jekla: ZDA 90 milijonov ton, Sovjetska zveza 65 milijonov ton. Zahodna Nemčija 34, Velika Britanija 25, Japonska 22 milijonov ton. Največja proizvajalka električne energije so še nadalje ZDA.

Modre plošče na londonskih hišah

Okoli 260 plošč označuje v britanskem glavnem mestu domove, ki so v njih živele in delale domače in tuje osebnosti.

Priiložnostni obiskovalec Londona zlahka opazi na tej ali oni hiši modro ploščo, ki pove, da se je tu rodil ali je dlje časa živel znan pesnik, znanstvenik, državnik... Če se je morala prva hiša umakniti novemu posloju, je napis spremenjen: "Na tem mestu je stala hiša, ki je v njej živel..." Eno najnovejših modrih plošč je odkril letos januarja Randolph Churchill svojemu dedu istega imena, politiku viktorijske dobe in Winstonovemu očetu.

Pred 80 leti je začelo kraljevsko umetniško društvo označevati z modrimi ploščami hiše, ki so v njih stanovale znane osebnosti. Dvajset let kasneje je prevzela to skrb londonska mestna uprava, ki je odkrnila doslej okoli 260 takih plošč, večinoma posvečenih britanskim državljanom v minulih dveh stoletjih. Ena izmed modrih plošč pove, kje je stanoval Robert Walpole, ki je bil predsednik prve britanske vlade in je opravljal to dolžnost 21 let. Posebnost je hiša na St. James Squaru, ki ima tri plošče, ker so v njej stanovali trije predsedniki britanskih vlad.

Modre plošče pa ohranjajo tudi spomin na bivanje drugih znanih osebnosti v Londonu. Ena izmed njih označuje hišo, v kateri je stanoval Benjamin Franklin, ki je prišel v London leta 1757 kot predstavnik Generalne skupščine.

V eni izmed londonskih hiš, ki jih krasi modra plošča, je stanoval Giuseppe Mazzini, ki se je leta 1840 vrnil v Italijo, da bi pomagal Garibaldiju ustanoviti novo italijansko državo. Ena izmed modrih plošč pove, kje je stanoval Robert Walpole, ki je bil predsednik prve britanske vlade in je opravljal to dolžnost 21 let. Posebnost je hiša na St. James Squaru, ki ima tri plošče, ker so v njej stanovali trije predsedniki britanskih vlad.

Dandanes pomeni beseda "commonwealth" ponekod "državo," za člane "Britanskega Commonwealtha" pa pomeni ista beseda njihovo svojevrstno politično zvezo.

viti neodvisno rimsko republiko. Po neuspehu se je vrnil v London, kjer je dalje delal in pisal za združeno Italijo, ki je ni več doživel.

Podobno usodo je doživel madžarski voditelj v 19. stoletju Lajos Kossuth, ki se je leta 1852 nastanil v Londonu. Na eni izmed kensingtonskih hiš visi njemu posvečena plošča.

In nazadnje spominska plošča Indijcu, ki ga je Mahatma Gandhi — tudi on ima v Londonu modro ploščo — označil za "tvorca moderne Indije": plošča na eni izmed paddingtonskih hiš je posvečena Balu Gangadharu Tilaku, ki so mu dali Indijci vzdevek "lokamajom", ljubljani voditelj ljudstva, in ki se je leta 1918 v Londonu zavzemal za indijsko samoupravo. To ploščo sta lani odkrila na hiši z njegovim stanovanjem ganski predsednik Nkrumah in cejlonska predsednica Sirimavo Bandaranaike.

"Dejstva in številke"

Najnovejša publikacija UNESCO, znanost in kulturo, vsebuje podatke o prosveti, radiu in televiziji ter tisku v 220 deželah in pokrajinah po svetu.

Podatki pričajo o neslutnem razvoju znanosti in tehnike, medtem ko prosveta na splošno močno zaostaja. V svetovnem merilu hodita v šolo le dva izmed petih otrok. Težave so tudi zaradi pomanjkanja učiteljev in drugega prosvetnega kadra. V eni ali dveh deželah ima učitelj v razredu po sto učencev, v najbolj razvitih deželah pa jih je 40 do 50 skupaj v učilnici. Največ študentov imata dve deželi, in sicer ZDA 3,5, ZSSR pa 2,5 milijona.

Televizija je močno napredovala. Medtem ko je imelo leta 1953 manj kot dvajset dežel redne televizijske oddaje, so konec leta 1960 redno oddajali v 59 deželah, osem dežel je imelo poskusne oddaje, štiri dežele so gledale sporede sosednjih držav, 30 dežel pa je pripravljalo lastne televizijske oddaje.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Varčevanje in sodelovanje vodita do uspehov

Z letošnjim mednarodnim združenim dnem, ki je bil 18. okt., je sovpadalo praznovanje petletnice župnijske Hranilnice in Posojilnice. Proslava, o kateri poročamo na drugem mestu, je bila v soboto, 20. okt., v župnijski dvorani Brezmadežne s čudodelno svetijo. Geslo večera je bilo "varčevanje in sodelovanje."

Varčevanje je dobra in lepa lastnost. Posameznike, družine in večje skupnosti vodi do uspehov in to ne samo do gospodarskih. Kdor zna varčevati, se pravi, da zna pravilno uravnati svoje dohodke in izdatke tako, da v rednih presledkih ne kaj da na stran — v hranilnik. Tako ravnanje vpliva na celotno človekovo osebnost, ustvarja uravnovešene človeka, ki ne kupi vsega, kar mu poželijo oči in si ne privoščijo vsega, kar prija razvajeni človeški naravi.

V današnjih časih je varčevanje še posebno važno. Po vseh cestih in vogalih, iz zvočnikov in na TV kriči v nas trgovska propaganda, ki ponuja in vabi, slika in zapeljuje, da bi človek trošil in kupoval ne glede na to ali je potreben ali ne. In mnogi trošijo in potrošijo ne samo zaslužek današnjega dne, ampak celo vse zaslužke za par let naprej. Nato se pa nakopičijo mesečni obroki, ki jih dohodki ne zmorejo. Kolikim se zaradi tega zavrti v glavi.

Na drugi strani pa prav danes lahko vidimo, da bi bili vsi veliki načrti in gradnje nemogoče brez kapitala, ki se z drugo besedo imenuje "prihranki mnogih."

Kdor danes v tej veliki tekmi hoče gospodarsko uspeti, mu je odprta samo ena pot, ki se imenuje — varčevanje. Tudi Hranilnice in Posojilnice morejo uspevati samo, če člani varčujejo. Prva beseda teh ustanov je hranilnica; njihova prva naloga je, navajati ljudi k varčevanju. Kjer ni hranilnice, ne more biti posojilnice. Kjer bi nihče ne hranil, bi si ne mogel nihče izposojati in vsi, ki bi bili v potrebi, bi bili na milost in nemilost izročeni denarnim oderuhom.

Samo v Hranilnici in Posojilnici obeh slov. župnij v Torontu so člani v petih letih vložili

čez \$1,600,000.00 prihrankov in tako omogočili, da je bilo mogoče dati blizu enega milijona posojil v koristne, življenjsko potrebne namene.

Letošnje geslo mednarodnega združnega dne je bilo: medsebojno sodelovanje vodi do gospodarskih uspehov. Tudi to načelo ni samo gospodarskega značaja; ima širše posledice. Izvira namreč iz človeške narave in se da raztegniti na vse človekovo delovanje. Človek, ki bi danes skušal živeti življenje samotarja, bi ne prišel daleč, bi utonil. Na drugi strani pa tisti, ki v gospodarstvu vidi samo sebe in svoj dobiček ter je slep in gluha za potrebe bližnjega ne more biti drugega kot škodljiv in zajeclalec. Pravo gospodarsko sodelovanje je tam, kjer vsi sodelujoči uspevajo in napredujejo.

Če se zopet ozremo okoli sebe vidimo, da so veliki podvigi današnjih dni možni samo v sodelovanju, kjer so se združili talenti, prihranki in delo mnogih. Kako močna bi lahko bila slovenska skupnost v Torontu, če bi se na združni podlagi združila vsa naša gradbena delavnost. Pot take združitve bi vodila, do večje enakosti, do večje slege in moči. Na taki združni poti bi pomandrali staro individualistično geslo ki pravi: vsak zase, Bog pa za vse.

Medsebojno gospodarsko sodelovanje nudi večje zagotovilo srečnejšega obstanka posameznikom, družinam in skupnostim. Nudi gospodarsko varnost in vodi do napredka, kar oboje je za srečno življenje velikega pomena. Obstoj obeh Hranilnic in Posojilnic v Torontu je neprestan klic vsem Slovincem: "V slogi in sodelovanju je moč in napredek"

J. M.

Združni dan in petletnica

Hranilnica in Posojilnica obeh slov. župnij v Torontu je letos proslavila mednarodni združni dan in obenem svojo petletnico uspešnega dela. Pripravila je banket s pestrim večerom v soboto 20. oktobra v dvorani župnije Brezmadežne.

Večer je nadvse lepo uspel. Dvorana je bila polna, vse je bilo zadovoljno in veselo, člani in nečlani. Med izredno povabljenimi gosti so bili vsi odborniki, sedanjci in bivši iz vseh treh odborov, s predsednikom g. A. Ponikvarjem na čelu. Župnijski duhovščino od Marije Pomagaj je zastopal preč. g. S. Boljka CM; od župnije Brezmadežne pa sta bila preč. gg. J. Kopač CM in F. Sodja CM. Od tujih gostov so bili navzoči: Mr. D. Acland od Cuna Insurance S., Mr. N. de Valk od Ont. Credit Union League, Mr. in Mrs. Seimour, ki sta predstavljala H. in P. od sv. Petra, Mr. in Mrs. Furlani iz hrvatske H. in P., Mr. B. Vice od Co-op. Cr. S. in Mr. Sabourin, ki je zastopal Department of Insurance. Vodja večera je bil g. P. Markeš. Nastopila je tudi plesna skupina v narodnih nošah pod vodstvom g. C. Sorška. Za poskočne gre zahvala Intiharjevemu orkestru iz Hamiltona. Za kuhinjske dobrote pa sta v obilni in okusni meri poskrbeli gospe Ponikvarjeva in Petričeva. Vsem imenovanim in neimenovanim, zlasti podpredsedniku g. Stajanu in blagajniku B. Koširju, naj bo izrečena zahvala in priznanje za lep in uspešen večer ob petletnici Hranilnice in Posojilnice obeh slov. župnij v Torontu.

— Svedska je dolga 940 milj in široka na najširšem mestu 225 milj.

Bila je na obisku v Sloveniji

Windsor, Ont. —

Prevozila sem že dosti sveta, videla mnogo sem polja. Al' lepšega kraja na svetu ni, kot si preljuba Slovenija ti!

Letos sem bila na obisku v domovini. Lepota naše zemlje mi bo ostala v trajnem spominu in ljubezen do nje ne bo nikoli minila.

Kako srečni smo bili, ko smo stopili na ljubljeno slovensko zemljo. Že ob meji so nas pri srčno sprejeli in navdušeno pozdravljali. Dekleta so imela v rokah šopke rdečih in belih nageljnov in zlato kapljico so nam ponudili.

Ko smo prišli v belo Ljubljano, so nam prihitali nasproti

dragi domači, otroci s šopki v rokah in smejočih se lic.

Ko sem prišla na svoj dom, me je čakala moja sestra. V naročju je držala svojega sinčka. Oba sta me prisrčno in lepo pozdravila.

Toda ta lepi zlati čas je tako hitro minil in posloviti sem se morala od svojih dragih. Velikokrat se spomnim tiste poslovilne nedelje, ko smo za mizo skupaj sedeli in lepe pesmi prepevali. Kako težko je bilo slovo, ve samo Bog. Zaklicala sem jim še enkrat: Zbogom moji ljubi otroci, dragi bratje in sestra, sorodniki in sosede. Spomnite se kdaj na me! Bog ve, če še kdaj vidimo se, toda moramo nazaj, v mojo novo domovino, kjer me čaka mož.

Moj dom, moj dom, al' še kdaj te vid'la bom?

Roza Lesnika.

Newtorontske novice

Župnija Brezmadežne v New Torontu ima to posebnost, da je mlada, mlada ne samo po obstoju (ustanovljena je bila 1960), ampak tudi po župljanih. Starih župljanov skoraj nima; zato se tudi smrti redke, rojstva pa številna. Umrje jih vsako leto nekaj, da nas spominja na smrt; rojstev imamo pa vsako leto čez trideset. Vseh pokojnih župljanov se bomo spominjali na Vernih duš dan v cerkvi; v nedeljo, 4. novembra, popoldne bomo pa šli tudi na njihove grobove. Vsi počivajo na pokopališču: Gora miru (Mount of peace). Le pet jih je: g. Jurij in g. Barbara Medoš, g. Mato Spahić in g. Peter Stark, pa 5-letna deklica Marija Zupet. Povprečno niti dva na leto. Je pa pristora na Gori miru še veliko. In ko bomo ob prazniku Vernih duš hodili po tem pokopališču, se bomo spomnili, da tudi nam veljajo besede pesnika Gregorčiča:

*Tisto tiho domovanje,
kjer mnogi spe nevzdravno spanje,
kjer kmalu, kmalu dom bo moj
in tvoj.*

Tisto tiho domovanje bo za premnoge naše župljane pokopališče: Gora miru.

A čeprav nas november spominja mrtvih in zlasti duš v vičah, so naše misli usmerjene k življenju. Kakor je pisatelj Karrel Mauser v lepi črtici o jeseni napisal, da zanj jesen ni simbol smrti, ampak skrivnostnega življenja; isto velja tudi za grobove in za pokopališča. To so skrivnostni vrtovi in semena teh rož, ki so vsejana v to zemljo, zore za večno življenje. Ze dramatik Shakespeara je lepo zapisal.

*Kar se rodi, umre,
da se iz časnosti prelje v večnost.*

Kolikor rojstev, toliko smrti in spet; kolikor smrti, toliko prerojenj. Smrti takorekoč ni, ker je od mrtvih vstali Kristus smrt premagal. Rojstna in krstna knjiga je v vsaki župniji ena najbolj važnih knjig. Zadnje tedne smo vpisali kar lepo številno novorojenčev vanjo. Po zaporednih številkah slede: Viktor Tratnik, sinček Toneta in Ivanke, roj. Smrtnik; Helena Smolej, hčerka Janeza in Helenke, roj. Zupan; Miriam Pleško, hčerka Staneta in Anice, roj. Šifer; Franc Staniša, sinček Franca in Vere, roj. Prijatelj; Jože Ferkulj, sinček Toneta in Mije, roj. Kern; Janez Likozar, sinček Aleša in Angele, roj. Koritnik; Daniel Mervar, sinček Jožeta in Ane, roj. Marn; Miriam Grašič, hčerka Franca in

Terezije, roj. Gabrovec; Anton Pahulje, sinček Staneta in Angele, roj. Pahulje; Katarina Potočnik, hčerka Blaža in Angele, roj. Škerl; Sonja Ulčar, hčerka Stefana in Marije, roj. Zavbi. Naj jih Brezmadežna srečno vodi skozi življenje in Bog obilno blagoslavlja!

Prva večja prireditev v dvorani Brezmadežne bo v bližnji bodočnosti, martinovanje, ki ga priredi DNJ skupaj z odborom za skavte v soboto, 10. novembra. Kakšna bo ta prireditev, sem že zadnjič pisal. Te dni sem si ogledoval boljše restavracije v Torontu in celo v Montrealu ter z veseljem ugotavljal, da dvorana Brezmadežne na dan martinovanja ne bo pravi nič zastajala po okusni opremi in prijazni postrežbi za še tako dobrih restavracijami. Golaža in vampov, ne dobiš v nobeni restavraciji tako dobro pripravljene kuharice v naši dvorani; še manj pa tako poceni, kot bo na tej naši prireditvi. Ker bo večerja že ob polsedmih zvečer, lahko pridejo tudi družine z otroki in bodo gospodinjje en večer proste. Za \$1.00 se bo lahko vsak pošteno najedel in napil, ne da bi plačal vstopnino. Kdor bo pa hotel po osmi uri zvečer ostati še na veselici, bo dodal še \$1.00 (gospo 0.50), pa se bodo lahko po mili volji zabavali do polnoči in še čez. Naj bi bile na tej prireditvi čim številnejše zastopane družine naše župnije, pa tudi Slovenci in Slovenke od drugod vabimo.

KŽL naše župnije pripravlja bazar, ki se bo vršil v nedeljo, 18. novembra.

Sicer se nekateri vznemirjajo zaradi politične napetosti, vendar ne naši župljani. Na splošno so vsi mnenja, da je bil zadnji čas, da je predsednik Kennedy odločno nastopil. Doslej so samo komunisti napredovali in so jim morale vse države z Združenimi državami na čelu popuščati zaradi ljubega miru. In če bi šlo tako naprej, bi končno lahko komunisti kar brez posebnih žrtvev v nekaj desetletjih osvojili ves svet. Zato je razumljivo, da so sedaj ob odločni Kennedyjevi besedi zagnali krič in vik. Se vedno velja: Ako hočeš mir, pripravljaj vojno.

Raztreseni profesor

"Tako, sedaj vam bom pokazal secirano žabo," pravi profesor dijakom in vzame iz žepa zavitek. Odpre ga, v zavitku je pa — sendvič.

Argentinsko pismo

Pred kratkim sem dobil zopet zelo zanimivo pismo iz Argentine. Zdi se mi, da ne bi bilo prav, da bi njegovo vsebino obdržal samo zase. Naj zvedo zanj tudi bralci "Kanadske Domovine". Vsebina je namreč zanimiva in sili k premišljevanju. Naj govori pismo!

"Dragi Lojze! Odgovarjam na Tvoje cenjeno pismo, v katerem me sprašuješ, kako se imamo tukaj na južnem koncu Amerike.

Ko smo se v Argentini dobro usideli na lagerske "kište", nas je zajelo dolgočasje. Bili smo natlačeni v malih sobah, ali pa po velikih galponih. Moje prvo "stanovanje" v Lanusu je bil velik galpon, v katerem nas je stanovalo 85 ljudi. Vsak je imel določeno kvadrato in od tiste je plačal najemnino. To je bilo približno povsod enako. V enostanovanjski hiši so se nastanile vsaj tri družine in za nameček vsaj še nekaj samcev. To je trajalo nekaj mesecev, da smo se nekoliko orientirali.

Ko smo spoznali Veliki Buenos Aires in smo imeli nekaj novcev, da smo mogli položiti kavcijo (trimesečno najemnino), smo se vselili vsak v svoje že precej boljše stanovanje. Ker smo se do tega časa obupno dolgočasil, ni bilo med nami nobene kulturne ali kulturne življenja. S civilizacijo se je začela tudi doba organizacijskega in kulturnega udejstvovanja. Nastala je fantovska in dekliska organizacija, pevski zbori so se začeli zbirati in gledališke družine. Vse to delo se je vršilo pod varstvom Društva Slovencev, torej centralizirano. Bilo je to pač osrednje in od vsega početka edino društvo, ki je imelo nekaj stalnih dohodkov in jasne cilje.

Nato se je začela doba gospodarskega osamosvajanja. S prihranki od zaslužka smo začeli kupovati zemljišča in zidati lastne hiše. Ker smo Slovenci "čredniki", smo seveda leteli "na kup" po starem geslu "le vkup, le vkup kranjska gmajna". Tako je nastalo veliko naselje v Lanusu in potem v Ramos Mejia, v San Justo, San Martinu itd. Otrok je bilo vsak dan več. Društvo Slovencev je začelo misliti na slovensko šolo. Začeli smo paberkovati po farovžih. Župniki so nas obrajali. Napolnili smo cerkev, lepo in močno smo zapeli, znali smo v zboru moliti, skratka bili smo fejsť ljudje. Toda sčasoma smo postali nadležni. Med župniki je povzročila precej nejevolje naša trma, da nismo hoteli v farna društva in v KA, ampak smo se držali le svojih organizacij. Tako se so šole morale seliti v zasebna stanovanja. Razdalje ogromne, centralizirano društveno življenje je terjalo žrtve in naporov. Le pomisli, če bi se Ti in Tvoji otroci morali voziti v šolo in v organizacijo z Dobrave na Jesenice. Tako je začela pod silo razmer dozorevati misel na društvene domove.

Prvega so začeli delati v Lanusu, kjer je bilo prvo res strnjeno slovensko naselje. Upravičeno se imenuje "Slovenska vas v Lanusu". Ko so za silo postavili zidove in strehe, se je takoj začelo živahno organiziranje kulturno, družabno in športno življenje. To delo je močno utrjevalo vso slovensko sosesko. Potem je nastal drugi dom v San Justo. Kupili so prostorno staro hišo. Služila je svojemu namenu. Ker pa je ta skupina gospodarsko izredno močna in med Slovenci najmočnejša, so stare hišo podrl in zidajo nov,

moderen dom, ki bo veljal štiri milijone pesov. V domu je šola in vse društveno življenje. Dalje so nastali domovi v San Martinu, v Ramos Mejia, Berazateguiju in Carapachaju. Vsak dom ima svoj bar in kuhinjo, kjer ti postrežejo z jedjo in pijačo. Ob sobotah zvečer in ob nedeljah je v teh prostorih zelo živahno. Berazategui in Carapachay sta domove zidala, oz. jih še zidata. Dograjeno je le toliko, da se v njih nemoteno vrši šola, predavanja in podobno. Kolikor zmore požrtvovalnost ljudi, toliko se vsako leto gradi naprej.

Kot vidiš, so nastali domovi iz potrebe, ker smo obljubili, da hočemo tudi v bodočih rodovih ostati verni in zavedni Slovence. Ti domovi so v resnici slovenske trdnjave in kulturna ter tudi verska žarišča.

Sedaj gradimo Slovensko hišo v centru mesta. To pa je centrala, ki vse delo povezuje. Naj Ti povem še to: Slovenci živijo v Argentini usmerjena in ohranjata dva faktorja: Slovensko dušno pastirstvo s prof. Antonom Oreharjem na čelu in pa Društvo Slovencev, ki ima sedaj tudi pravno osebnost in se je preimenovalo v "Zedinjena Slovenija". Ta dva faktorja delata roko v roki. Mi brez Oreharja ne ukrepamo ničesar, kar je za skupnost važnega in se z njim posvetujemo. On pa ravno tako nas povsod podpira. V našem odboru imamo katoliški možje sicer absolutno večino; imamo pa notri tudi liberalce in socialiste, pa se nikdar ne kregamo. Med domovi in centralo to "Zedinjena Slovenija", je podpisan poseben pismen dogovor o medsebojnem sodelovanju. Domovi so v svojem delu popolnoma avtonomni, a centrala vse usmerja, nosi skrb in odgovornost za šolo in mladino. Na vsake dva meseca imamo skupno sejo, na katero se skrbno pripravimo. Tako imamo po enega ali po dva skrbno pripravljena referata o našem slovenskem aktualnem delu in dogajanju in potem demokratičen razgovor in sklepe, ki pa imajo le moralno obvezo, to se pravi, če se pod možko besedo zavežeš nekaj narediti, to tudi častno izpolniš. Siliti odnosno prisiliti k izvršitvi sklepa nikogar ne moremo, ker nimamo eksekutivne moči. Kljub temu pa ta dogovor drži in ga vsi zastopniki domov jemljejo resno.

Tale zadeva z domovi terja od naroda ogromnih žrtve. Računam, da je v ta namen bilo do sedaj žrtvovanih vsaj 4 milijone pesov. Če Ti še to povem, da je v vsej naši skupnosti okrog 600 ljudi, ki vse to drže pokonci, to se pravi: organizacije in društva, ki pobirajo članarino, ves naš tisk (Svobodno Slovenijo), duhovno življenje, Meddobje in druge revije, knjige Slov. K. A. in Dušnega pastirstva), domove, pristavo v Moronu, seme-nišče, osrednjo slov. hišo, si lahko predstavljaš, koliko znaša naš kulturni davek na glavo. Res je še v naših ljudeh veliko idealizma in požrtvovalnosti, čeprav se tudi naglo materijaliziramo in versko lezemo navzdol. Naši slovenski duhovniki med ljudmi uživajo ugled, ker so z njimi in zanje delajo in nas laike pri delu krepko podpirajo. Od tega so glasnega in vzajemnega sodelovanja bo tudi v bodoče naš narodni obstanek odvisen. Zato med nami preprirov ni, če pa se kje kaj vname, iz tega ne nastane že požar. Če je kaj gniliga in je treba odrezati, se tudi tega ne strašimo.

Kako je pri nas s plesom? Na oficijelnih prireditvah katoliških organizacij se ne pleše. Na prireditvah, ki jih svetne organizacije naredijo skupno z Dušnim pastirstvom, se ne pleše. Zapleše se na prireditvah "Zedinjena Slovenija", vendar nikdar plesa ne propagiramo, če pa se razvije, ga ne zaviramo. Mladina

pleše v svojem ožjem krogu, ne pa na svojih oficijelnih prireditvah. Po domovih se malo pleše in to le na skupnih družabnih prireditvah in veselicah. Da bi pa parčki hodili v domove na privatne plesne "toga pri nas nema". Ples za nas nima posebne pomena. Finančno je brez pomena, moralno je škodljiv, toleriramo ga kot potrebno zlo, da nam mladi ne uhajajo v argentinske klube".

Pismo ne potrebuje komentarja.

Lojze Ambrožič, st.

Angleške zavarovalnice zavračajo zavarovanje na Kubo namenjenega blaga

LONDON, Ang. — Zavarovalne police za vojno škodo so draga stvar, pa mora biti človek še vesel, da jih dobi. To skušnjo smo napravili tekem druge svetovne vojne. Takrat so morale države prevzeti jamstvo za police, šele potem so jih zavarovalnice zopet začele prodajati. Danes je položaj za Kubo težji.

Zavarovalnice nočejo več zavarovati blaga, ki je namenjeno na Kubo, proti vojni škodi. Ves riziko morajo torej prevzeti kupci na Kubi, kar bo seveda podražilo vse kubanske importe. Kubanska vlada je gospodarsko prešibka, da bi tuje zavarovalnice kaj dale na njeno jamstvo.

CLEVELAND, O. MALI OGLASI

Nič naplaila

Naprodaj je enodružinska 7-sobna hiša na 7613 Aberdeen Ave. Prazna, se lahko vselite. Prodaja lastnik. Pravi kup. Kličite SK 2-3770.

(213)

Naprodaj

Dve plinski peči, vsaka za gretje 5 sob, poceni naprodaj. Kličite EX 1-5261.

(210)

Sobe oddamo

4 sobe in kopalnica za \$40 in 5 sob s kopalnico \$45 blizu E. 55 St. in St. Clair Ave. Vprašajte na 1334 E. 55. St.

(X)

Sobe v najem

V najem oddamo 3 prostorne sobe s kopalnico spodaj. Vprašajte na 1249 E. 61 St.

(210)

Oddamo stanovanje

Oddamo 4-sobno neopremljeno stanovanje s kopalnico na 15448 Calcutta Ave. v Collinwoodu. Kličite KE 1-6371.

(210)

Če želite imeti za božič lepe in čiste domove, pokličite že sedaj TONY KRISTAVNIK PAINTING & DECORATING HE 1-0965 ali UT 1-4234

Sobe oddamo

5 čiste sobe, blizu sv. Vida cerkve, oddamo. Kličite UT 1-2855.

(209)

Sobe v najem

5 sob oddamo na 1109 Norwood Road. Vprašajte na 1115 Norwood Rd.

(209)

V najem

Oddamo 3 neopremljene, na novo dekorirane sobe, zgornj, spredaj, eni ženski ali dvojici. Vprašajte na 1176 E. 61 St., spodaj, spredaj.

(X)

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. IV 1-4221 Cleveland 19, Ohio

Slovenske potniške agencije se priporočajo:

PRODAJA AVIJSKIH IN LADIJSKIH KART.

Skupna, vodena potovanja v stari kraj:

I. grupa od 22. aprila 1963 do 25. junija 1963 iz New Yorka SS MAURETANIA in SS QUEEN MARY. Cena v obe smeri samo Can. \$356.20.

Kdor želi, se lahko udeleži kratkega izleta po Italiji v tej zvezi: Napoli, Rim, Firenze, Venezia, Gorica, Trst — Can. \$97.40 (8 dni polna oskrba).

II. grupa od 11. aprila 1963 do 26. junija 1963 iz Montreala SS HOMERIC, cena Can. \$357.50.

Javiti se pravočasno, zahtevajte izčrpan program. Kdor plača v USA \$ cena nižja za 8%. Cene niso bile nikdar tako nizke.

Organiziramo skupinska potovanja članom slovenskih organizacij z avionom po znižanih cenah.

Od 15. okt. do 30. junija imi-grantske cene!

Prodaja dinarjev, pošiljanje denarja, slovenske knjige, paketi, vizumi, potni listi za nezdravljane, notar za garancije etc. vedno na razpolago.

WORLD TRAVEL SERVICE LTD

258 College St. Toronto, WA 3-4868.

PODRUŽNICA: Montreal P. Q. VI 4-5292 3968 St. Lawrence Blvd.

RENE BAZIN:

OSAMLJENA

Hodnik je bil pač ozek, zato se ni moglo vseh pet vstrec sprehajati.

"Pogovarjale smo se, kakšne odgovore nam dajejo deklice", je rekla sestra Justina. "Otroci, ki prihajajo k nam iz laične šole, ne znajo niti besedice katekizma ali svetih zgodb. Deklice naravnost iz družin pa tudi ne."

"Ne boste mi verjele", se je zasmejala sestra Leonida, "da mi je neka novinka, ki se je prvega štirinajstimi dnevi vpisala med male, davi dejala takele odgovore: Kako je bilo ime prvemu človeku? — Adam. — In prvi ženi? — Adela. — Kaj pa je storila? Kakšen greh? — O, že vem, sestra: pojedla je jabolko!"

CHICAGO, ILL.

"A Real Money Maker"

Ball Point Pen...
For Liquid Ink

FULL OR PART TIME

This ball point pen writes with liquid ink of any type. The ball point is made of synthetic ruby which gives the pen a very smooth writing performance. Six carbon copies can be made. Easy checking of ink level. A nice present for anyone. Post paid \$3.00.

For fund raising, your cost — only \$26.40 per dozen. (Minimum order 3 dozen.)

Dealers write for our new money making 6 pens on a card, which will be a fast seller.

J. W. NIPPERT

FISH CREEK, WISCONSIN
(209)

REAL ESTATE FOR SALE

DESPLAINES — BY OWNER
4 yr. old. Brick Ranch. 3 bedrms., side dr., lot 55x127, fully landscaped, w/w crptg. Alum. S. & S., full bsmt. Nr. schools, shopping, transp. \$23,500. — 523 Pinehurst Dr. — VA 7-5054. (210)

7½ ROOM GEORGIAN COLONIAL
All large rooms, Natural fireplace, cabinet kitchen. Extras. Reasonable 646 N. New England. ME 7-4320. (209)

PALATINE — BY OWNER
Two-bedroom brick ranch. Wall to wall carpeting. Gas heat. 16x22 A-1 garage. Screened patio. Concrete drive. Near church, school, shopping and transportation. — Only \$18,000. — 232 S. Oak St. Call FL 8-0079. (211)

ELK GROVE VILLAGE — By owner. 3 Bedrm. ranch. Alum. S. & S. Patio, Landscaped lot. Auto water softener, Electric dryer and washing machine. — Close to schools, churches. HE 7-1616. (210)

VIC. LARAMIE & NORTH AVE. BY OWNER
Tan brk. Octogan bungalow. Near schls. and chrchs. liv. rm. 22x16, firepl., din. rm., tile kit. and bath, 2 large lt. bedrms. Enc. porch, lge. bsmt. Double gar. Spac. attic. Lot 30x125. — By appt. 637-0199. (211)

MUST SELL — OWNER TRANSF. TO GERMANY
Low down. pymt. GI loan can be assumed. 2 bedrms., full fin. bsmt. Gar. W/W crptg. drapes, garbage disposal. Nr. Schls. & transp. 7650 OGLESBY — SA 1-5510. (212)

ST. DENIS — BY OWNER
Deluxe 3 bedrm. brk. ranch, newly dec. Gar. fenced lot, gas heat, W/W crptg. Appls Immed. Poss. — 3533 W. 79th Place. — GR 6-2381. (210)

ADDISON — IMMEDIATE POSSESSION, 3 bedroom bi-level, finished recreation room, 1½ baths, rock bottom reduction, \$18,500. — Glenn Vlasak, TWInbrook 4-9065 or LAwrence 9-5649. (211)

Druge so se nasmehnile, samo malo kmečko dekle iz lyonskega okraja, ki je zgodnico povedala se je glasno zasmejala, da je odmevalo po dvorišču in se zgubilo preko ograje.

"Saj odgovor ni bil ravno slab!" je rekla sestra Justina. "Če bi se motile samo v imenu prve žene, bi nesreča ne bila velika... Resnična napaka in huda dušna beda je pri tistih, ki ti na vprašanje: Kdo je Jezus Kristus, odgovarjajo: Ne vem!"

"In kdo je temu kriv?" je vprašal resen glas. Kaki trije pajčolani so se zasukali proti sestri, ki je to rekla. Bila je sestra Daniela. Pa ni nobene več rekla. Pač pa je ime Jezusa Kristusa, zasajeno v deviško zemljo njihove duše, v vseh mogočno pognalo in se tiho krepilo. In krepilo se je še naprej, naj so govorile ali poslušale.

"Leticija Bernier je davi prišla v šolo v klobuku s popolnoma novimi peresi; — gotovo je stal..."

Sestra Justina je kaj malo korakala z modo, zato ni vedela takoj cene; a spomnila se je številke, ki jo je videla v neki izložbi in rekla:

"Gotovo je stal najmanj štiri franka in pet in devetdeset."

"Za klobuk to ni veliko", je opomnila sestra Leonida, v vsem izvedena.

"Ali že veste, sestra Leonida", je spet rekla sestra Justina, "da je Uršula Magre, Leticijina sestrična, popolnoma ozdravela?"

"Da, sestra prednica. Včeraj me je celo srečala na trgu Bellecour, a me ni spoznala."

"Vas morda ni videla?"

"Oh, kaj bi me ne! To res ni lepo, saj je bila naša učenka. A zdaj, ko ni več v prejšnji delavnici za perilo —"

"Ni več tam?"

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

SERVICE STATION — BY OWNER
Used car lot comb. Sell due to illness. Reasonable. Includes property. 3737 W. North Ave. CA 7-9115. (209)

REAL ESTATE FOR SALE

DES PLAINES — Owner transferred. Must immediately sell. 3 bdrm., 1½ bath, Brk. ranch. Mhgy. Pan. bsmt. Storms and Screens. Landscaped lot. Nr. schools and 5 shop. centers. \$22,500. 101 Princeton. — 827-6595. (210)

VICINITY KEDZIE AND 23 RD ST. By owner. Income property. Two Bldgs. on 1 lot. 3 flat brk. 4 rms. ea. in front, 4 flat brk. & frame in rear. 3-4's, 1-3 rm furn. All have baths, showers. Full bsmt. 240 wiring. Tenant htd. Reasonably priced. Nr. church, school, shopping, transp. — 522-1424. (209)

HAZELCREST — English Colonial all brk. 2 bdrm. dn. Attic completed into lge. paneled rm. Closed in rear porch. Diningrm., fireplace, crptg., patio, side dr. gar., fruit trees, city lot. 2 Blks. school. By owner. Will sell on contract. PH. 335-1934. (209)

BEVERLY — BY OWNER
9600 SOUTH - Vanderpoel Ave. 2 Story stucco, 4 bedrms. Excellent condition. Garage. Mid \$20's. Close to shopping, schls., churches, transportation. BE 8-3340. (209)

INCOME PROPERTY ON NORTH AVE.

Cor. 27 APTS. Modern 2's, 3's, 4's; Good renting location. Lot for tenant parking. Income over \$21,000; A-1 condition. Price 5X. Owner sacrifice: Must retire. ALbany 2-1743. (211)

"Ne."

"Kje pa?"

"In pri Zveličavni družbi je tudi ni več."

Sestra Leonida je zardela. Na svojih potih po mestu je pogosto marsikaj izvedela, česar sestrostram ni povedala, razen če se je zaletela kakor zdaj; že ji je bilo žal, da je preveč rekla.

Nobena pa stvari ni gnala naprej; na nekaterih licih pa se je pokazalo sočutje. Obličje sestre Hedvige je bilo pokojno. Svoj začuden pogled je upirala v nebo, kjer je bila že skoraj noč; ustnice je premikala, kakor da moli, zvezde pa so ji služile namesto jagod rožnega venca.

Obraz sestre Paskale je bil nejevoljen in žalosten; samo na svojo staro prijateljico sestro Leonido je mislila, ki je bivša učenka ni marala pozdraviti. — Rekla je:

"Da je le ni sram!"

Prednica je pogledala hčerko lyonskega svilnega tkalca, ta pa je nadaljevala:

"Res, lahko jo je sram! Neumljiva hvaležnost je, če dekle ne pozdravi dobre sestre, od katere se je naučila branja in jo je dolgih pet let videla vsak dan!"

"Tako nehvaležnost boste pogosto srečavali, dete moje."

"Pa se ji ne bom nikoli privadila... Saj me je že zdaj večkrat zbadla... Če grem na primer zjutraj prek trga v cerkev, srečam včasih neznane ljudi, ki me gledajo divje in sovražno."

"Da, da."

"In vendar so ljudje iz istega kraja ko jaz; otroci delavcev so kakor jaz! Sama pri sebi si pravim: Ali veste, nesrečniki, kaj za vas storim? Pripravljam vam matere, žene, srečo, vi pa me sovražite!"

Obilna sestra prednica se je začela smejeti, ko je v mraku gledala Paskalin zardeli obraz.

"Joj, sestra Paskala, ko je pa toliko razlogov za nehvaležnost, siabih in dobrih!"

"Oho, dobrih!"

"Seveda!"

"Ne prezirajo nas zaradi nas samih", je s poudarkom rekla sestra Hedviga, "in prav to je najbolj žalostno."

Ker je vedno govorila pametne in sveže stvari, so jo ostale štiri pazljivo poslušale.

Sestra se je sklonila in pobrala pri igri pozabljeno žogo na cementu hodnika pa se gibčno spet zravnila, stopila naprej in jasno

nadaljevala, kar ji je narekovala njena popolna iskrenost:

"Prinašati moramo svojega Jezusa svetu; ne smemo pustiti, da bi v nas umrli; včasih ga dvigati kakor monštranco; vedno pa mora v obliki ljubezni žareti iz nas..."

S tem je povedala vse svoje življenje. Tiše pa je še dostavila:

"Vse drugo ni odvisno od nas, drugega za nas ni!"

Sredi vedno tišjega brnenja ni bilo na dvorišču nekaj časa slišati drugega ko samo šum klobučinastih čevljev, drsečih po dvoriščnem pesku.

"Pa vi, sestra Daniela", se je oglasila sestra prednica, "kakšne želje pa imate vi, ko nam je sestra Hedviga povedala svoje?"

Vprašana nuna se je obotavljala, ker ji je vselej postalo težko, kadar je morala kaj reči in se pred drugimi pokazati; ubogala pa je takoj in rekla:

"Jaz bi najrajši duše skrivaj odkupovala. Saj kadar trpiš, ti dobro dene misel, da si s tem nekoliko trpljenja odvzel drugim."

"Ta želja se vam bo spolnila, kar brez skrbi bodite!" se je veselo zasmejala Alžačanka. "Preiskujenj nam nikoli ni manjkalo in nam jih nikoli ne bo. Kaj pa vi pravite, sestra Leonida?"

"Oh, jaz! Naj pride kar koli, samo da bi nikoli ne bila dolžna drugim zapovedovati!"

"Kdo ve?"

"Jaz sama vem, da nisem za kaj drugega ko za stvari, ki jih zdaj opravljam."

"No, in zdaj še vi, sestra Paskala! Bomo vsaj videle, ali res zasluži, da jo vse toliko ljubimo."

"Še malo nisem sveta," se je naglo odzval mlad in negotov glas; "ve vse ste mi potrebne, da taka šele postanem. To je moja želja."

Sestra Paskala jih je pogledala drugo za drugo, njene oči pa so bile tople in mirne kakor zgodnje jutro.

"Treba mi je pa še marsikaj drugega," je spet rekla. "Treba mi je naših punčk. Ne ljubim vseh enako, v tem je moja nesreča. To same dobro veste. A kakor hitro vidim katero, tudi če je taka, ki jo manj ljubim, se mi že stopi srce..."

"Res je", je rekla sestra Hedviga, "naše punčke so življenje na pohodu in milost božja na mimohodu."

Nadaljnje besede so se zgubljale v ozkem krogu, v kakršnem so se sprehajale.

Tako ponižno in sestrsko so mislile in se pogovarjale na tem dvorišču, njihova okolica in neizmerno mesto, v katerem so se zgubljale, pa sta nehala z delom. Če bi mogle videti in slišati življenje ene same ceste ceste zraven njihove šole, kolikšno razliko bi opazile med seboj in med 'svetom'!

Delavci pri strojarju Japomyu so zmerjali delovodjo, ker jim je brez prizanašanja dal pravično povelje; matere so se stiskale v gruče na pragovih vrat in po svoji navadi obrekovala

NA 'GUGALNICI? — Shirley MacLaine in Robert Mitchum nastopata skupaj v filmu "Dva na gugalnici." Na sliki ju vidimo tekot snemanja filma v New Yorku.

UMETNICA — Ira Leifer v New York City si je izbrala svojega tovariša Pama Davidsona in krasi njegov obraz kot bi bil tarta. Oba se izgleda kar dobro zabavata.

hišne gospodarje in gospodinje; gospodarjeva žena je zavračala ženina svoje hčerke samo zato, ker se ji je zdel premalo bogat; stražniki so hrulili brezdomce in razcapance; politiki okraja so v krčmi iskali priljubljenost na ta način, da so pridigali sovraštvo do 'vseh, ki se imajo za več ko mi'; mesarski pomočniki

so prejeli tedensko plačo, zdaj pa se v odprtem vozu podijo po cesti; župnik, ki ga niso razumevali, ampak ga puščali na ubožni fari, je nespoštljivo govoril o svojem nadškofu. Napuh je vladal vsepovsod, bratomorni napuh, glavni greh ljudi in sveta, šele za njim so capljali nasladnost, laž, pohlep.

Sedeminšestdeset let

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

KRANJSKO
KATOLIŠKASLOVENSKA
JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki

Premoženje: \$13,500,000.00
Število certifikatov: 48,000

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji —

KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K. S. K. JEDNOTA nudi tri načrte operacijskih podpor do vsote \$400.00.

Ako še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj — bolje danes kot jutri!

STARŠI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovalniški vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

MULLALLY FUNERAL HOME

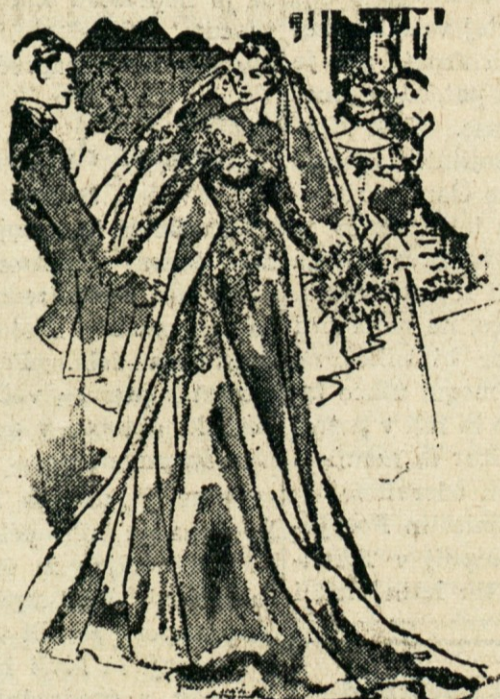
ZRAČEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD \$200.00 NAPREJ

365 East 156th Street

KEmore 1-9411

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znanke, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovejših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne. postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio